

Från Upplands fornminnesförening och Upplandsmuseet

Upplands fornminnesförening och Upplandsmuseet står de uppländska hembygdsföreningarna och andra föreningar med kulturhistoriskt program till tjänst i alla frågor, som beröra landskapets hembygdsvård. För fornminnesföreningens och museets årsprogram redogöres nedan.

Tjänstemännen träffas på kansliet, S:t Eriks torg 10, Uppsala, vardagar kl. 10–12 och 13–16, lördagar stängt. Ärenden av brådskande art, såsom påträffade fornfynd eller hot om rubbning av fornminnen, kunna göras *även* å tjänstemännens bostadstelefoner å annan tid än tjänstetid.

Landsantikvarie och museiföreståndare NILS SUNDQUIST träffas företrädesvis 13–14, tjänstetel. 13 78 16. Bostadstel. 13 62 15.

Antikvarie och biträdande museiföreståndare ANNA-MÄRTA BERG tjänstetel. 13 78 16. Bostadstel. 0224/135 34.

Museiamanuens HELENA MICHON-BORDES tjänstetel. 11 78 16. Bostadstel. 13 89 20.

Fil. kand. LARS GEZELIUS tjänstetel. 12 08 16. Bostadstel. 11 27 15.

Kansliet, tel. 13 78 16, lämnar alla upplysningar om fornminnesföreningens och Upplandsmuseets verksamhet, såsom visningar, föredrag, museets kaffeservering, fornminnesföreningens utflykter, exkursioner m. m. *Anmäl nya medlemmar!*

*

Upplands fornminnesförening, grundad 1869, räknar numera vid pass 3 500 medlemmar. Årsavgiften är 15 kr., för vilken avgift varje betalande medlem erhåller den inbundna årsboken UPPLAND. En familjs

huvudman äger att inregistrera sin maka eller make eller något eller några av sina barn i fornminnesföreningen mot en utökad årsavgift av 1 kr. per dylik »familjemedlem». Härvid gäller att endast huvudmannen erhåller årsboken, medan samtliga medlemmar, således även familjemedlemmarna, får deltaga i de av fornminnesföreningen arrangerade utflykterna samt Vintertinget. De som önska bli ständiga medlemmar erlägga en avgift av 200 kr. Till dessa utgår årsboken och tidskriften utan kostnad.

Årsboken Uppland utkommer i regel vid årsskiftet varje år och kan, för dem så önska, hämtas direkt på fornminnesföreningens kansli i Upplandsmuseet, S:t Erikstorg 10, Uppsala, under tid som meddelas genom annons och notis i ortspressen. Härefter utsändes årsboken per post, varvid utgift för distributionen tillkommer. — Äldre ej utgångna årgångar av årsboken *Uppland*, som började utkomma 1940, kan av i föreningen inskrivna medlemmar förvärfvas till nedsatt pris, varom meddelande i annonsform årligen införes i årsboken.

Upplands fornminnesförenings tidskrift utges alltså av fornminnesföreningen, ehuru den numera utkommer med några års mellanrum. Tidskriften, som började utges 1871, innehåller uppsatser av vetenskaplig art. Varje medlem kan anmäla sig som abonnent på tidskriften för ett gentemot bokhandelspriset nedsatt pris. Tillika kan ännu tillgängliga tidskriftsårgångar rekvireras av medlemmar som så önska oavsett om de äro abonnenter på tidskriften. Även här gäller att i årsboken meddelande lämnas över ej utgångna årgångar och deras priser.

Upplands fornminnesförenings Vinterting. Fornminnesföreningens arbetsår inledes med *Vintertinget*, vilket i anknytning till den åldriga distingen hålles vid distingstid, dvs. i regel första söndagen i februari. Dag och program för Vintertinget meddelas *endast* genom annons i ortspressen. Vintertinget, som vanligen hålles på Upplandsmuseet, kan även utlysas som årsmöte. Vid Vintertinget förekommer föredrag eller diskussion med inledningsanförande över ett ämne av intresse för den uppländska kultur- och hembygdsvärden.

Vid Vintertinget utdelas årets belöningar, den större ur Landshövding Hilding Kjellmans hembygdsfond, för närvarande 1 300 kr., samt den mindre, Disa Gilles pris, för närvarande 150 kr.

Disa Gilles pris utdelas utan ansökan till någon hembygdsförening inom Uppland, som för sitt arbete är förtjänt av uppmuntran. Prismottagare utses av Upplands fornminnesförenings styrelse.

Ur *Landshövding Hilding Kjellmans hembygdsfond* sker utdelningen efter ansökan, ställd till Upplands fornminnesförenings styrelse efter kungörelse härom i ortspressen under november månad. Ansökan skall vara inlämnad till fornminnesföreningens sekreterare, landsantikvarie Nils Sundquist före 1 dec. varje år. För Kjellmanfonden gäller att den kan tilldelas hembygdsföreningar och andra föreningar med ideellt program, dock enbart inom Uppsala län.

Upplands fornminnesförenings årsmöte och vårutflykt äger i regel rum någon av de sista sön- eller helgdagarna i maj eller början av juni. Vid årsmötet, som hålles på någon plats under utflyktsresan, sker utdelningen av fornminnesföreningens förtjänstmedalj till någon eller några om den uppländska kulturminnesvården förtjänta, som styrelsen utsett. Årsmötesdagen avslutas med gemensam middag. Tryckt program om årsmötet och vårutflykten utsändes till *alla* medlemmar. Vårutflykten sker med buss; dock äga deltagare med egna bilar medfölja mot särskild avgift.

Upplands fornminnesförenings höstutflykt äger rum i regel antingen sista söndagen i september eller första söndagen i oktober. Denna utfärd, till vilken var och en medför lunch, sker endast med buss. Meddelande om höstutflykten och kallelse till densamma sker *endast* genom annons i ortspressen.

Upplands fornminnesförening står i nära samarbete med *Stiftelsen Upplandsmuseet*, som är huvudman för landskapets provinsmuseum, *Upplandsmuseet*, S:t Eriks torg 10, Uppsala. I Fröslunda socken i närheten av Örsundsbro, 2,5 mil s. v. om Uppsala, äger Upplands fornminnesförening den s. k. *Lottas gård i Kvek*, en bevarad småbondegård med grå timmerhus under halmtak av ålderdomlig karaktär från 1700-talets slut.

Upplands fornminnesförening har nära samarbete med Disastiftelsen och dess styrelse, den s. k. Disanämnden, som är huvudman för friluftsmuseet för uppländsk allmogekultur, den s. k. *Disagården*, vid Gamla Uppsala.

Museiföreståndare och intendent för Upplandsmuseet, Kvekgården och Disagården är landsantikvarien, tillika Upplands fornminnesförenings sekreterare. Biträdande museiföreståndare och intendent är antikvarien.

Museerna hållas öppna under följande tider:

Upplandsmuseet: vardagar under sommartid (1 maj–30 sept.) kl. 11–16; under vinterhalvåret (1 okt.–30 april) kl. 12–16; sön- och helgdagar kl. 13–17; onsdagar även kl. 19–21. Tel. 13 78 16.

Föreningar, institutioner, personalgrupper eller andra sammanslutningar, som önska bese Upplandsmuseet, kunna härom göra anmälan till museet å tel. 13 78 16, helst några dagar i förväg. Vid dylik anmälan lämnas upplysningar om entréavgifter m. m. Beaktas må att museet kan beses också å andra tider än under de ordinarie öppettiderna, varvid dock gäller något förhöjt pris jämte tillägg för visning. Ytterligare upplysningar om museet lämnas av antikvarie Anna-Märta Berg och amanuens Helena Michon-Bordes eller av museets rustmästare Robert Thorsemar.

Disagården: säsong 1 maj–30 sept., vardagar kl. 11–17, sön- och helgdagar kl. 13–17. Annan tid efter överenskommelse, tel. 281 07, ell. 13 78 16.

Kvekgården: alla dagar efter hänvändelse till vaktaren, som bor strax intill gården.

Obs. Upplands fornminnesförenings medlemskort, som har samma färg som årsbokens omslag och gäller tills ny årsbok utkommer, berättigar ordinarie medlem (ej familjemedlem) till fri entré i Upplandsmuseet (gäller dock ej tillfälliga utställningar), Kvekgården och Disagården.